

ДИК УИТИНГТЪН И НЕГОВАТА КОТКА

Превод от английски: Емилия Николова, —

chitanka.info

Живяло някога преди повече от петстотин години едно малко момче на име Дик Уитингтън и трябва да знаете, че това е самата истина. Баща му и майка му се споминали, когато той бил още съвсем малък, та затова горкият малък Дик едва преживявал. Бил напълно доволен, когато за ядене успеел да получи обелки от картофи, а от време на време и коричка твърд хляб. Повече от това получавал много рядко, защото селото, в което живеел, било много бедно и съседите не могли да му отделят кой знае колко.

В онези времена селяните мислели, че хората, които живеят в Лондон, са изискани дами и господа, и че по цял ден там има само песни и танци и всички са толкова богати, че дори улиците били павирани със злато. Дик често присядал и слушал, докато разказвали всички тези удивителни истории за богатствата на Лондон, и се изпълвал с копнеж по големия град. Искало му се да заживее там, за да има достатъчно ядене и хубави дрехи, вместо парцалите и оскъдната храна, които съдбата му била отредила в това забутано селце.

И така, един ден в селото спряла каруца с осем коня. Дик се сприятелил с каруцаря и го замолил да го заведе в Лондон. Когато чул, че момчето е кръгъл сирак и няма кой да се грижи за него и като видял дрипите, с които било облечено, мъжът се изпълнил от съжаление към бедничкия Дик. Ето защо съгласил се да го вземе и така те потеглили заедно.

Колко далеч е било и колко дни са пътували не зная, но след известно време Дик се озовал в прекрасния град, за който толкова много бил слушал и който му бил обрисуван с прекрасни думи. Но, ах, колко разочарован останал той, когато стигнал там! Колко мръсно било! И хората — колко различни от веселата компания, от музиката и пеенето, за които си бил мечтал той. Скитал той нагоре–надолу по улиците, докато се изморил, но не намерил нито една павирана със злато улица. Имало изобилие от мръсотия, но нито следа от злато, което си мечтаел веднага да напъха по джобовете си.

Малкия Дик бродил наоколо, докато се изморил и започнало да притъмнява, накрая седнал в един ъгъл и заспал. На сутринта му било много студено и бил гладен, и макар да молел всеки срещнат да му помогне, само един–двама му дали по половин пени, за да си купи хляб. Два–три дни той живял по улиците по този начин, като едва

оцелял. После успял да си намери работа на една ливада и това го задържало малко по-дълго, докато приключил сенокосът.

След това той отново изпаднал в безизходица и не знаел нито какво да предприеме, нито накъде да поеме. Един ден при своите скиталчества, той полегнал да си почине на прага на къщата на богат търговец, чието име било Фицуарен. Скоро обаче го видяла готвачката, която била нелюбезна и зла жена, и му изкряскала да си върви.

— Мързелив скитник — викнала тя и се заканила да излее върху него мръсната вряла вода от чиниите, ако той не се махне веднага. Точно в този момент обаче самият господин Фицуарен се завърнал у дома за вечеря и като видял какво става, попитал Дик защо лежи там.

— Достатъчно голям си, за да си на работа по това време, момчето ми — казал той. — Струва ми се, че те помързява.

— Разбира се, господине — прошепнал Дик, — разбира се, че това не е вярно — и му разказал как се е опитвал да си намери работа и как отдавна не бил слагал залък в устата си. Дик, горкият, сега бил толкова изнемощял, че макар да се опитвал да стои прав, трябвало отново да легне, защото били минали повече от три дни, откакто за последен път бил хапнал нещо. Любезният търговец наредил да го отвеждат в къщата и да му дадат хубава вечеря, а после казал да го оставят, да помага на готвачката каквото е нужно.

Дик щял да бъде напълно щастлив в това добро семейство, ако не била злата готвачка, която правела всичко възможно, за да вгорчи живота му. Ден и нощ тя все го гълчала. Каквото и да правел, тя все била недоволна. Постоянно подвиквала: „Виж бързо там“, „Тичай едичкъде си“ и въпреки това той все не можел да ѝ угоди, а на всичкото отгоре, често получавал и удари с дръжката на метлата или черпака, или с каквото се случело в ръката ѝ.

Стигнало накрая до ушите на мис Алис, дъщерята на господин Фицуарен, как зле се отнасяла готвачката към горкия Дик. Мис Алис казала на готвачката, че веднага ще загуби мястото си, ако не се държи с него по-добре. Трябва да знаете, че Дик бил станал любимец на семейството.

Готвачката започнала да се отнася малко по-добре, но имало и още нещо, което Дик с мъка понасял. Той спял в една таванска стая, където имало толкова много дупки в стените и по пода, че всяка нощ, докато лежал в леглото си, стаята се изпълвала с плъхове и мишки, и понякога той едва успявал да мигне. Веднъж спечелил едно пени, задето почистил обувките на някакъв господин, а като вървял по улицата, срещнал едно момиченце с котка в ръце и Дик го замолил да му продаде котката си.

— Е, добре — склонило накрая момиченцето, макар котката да била такъв ловец на мишки, че му било жал да се раздели с нея. Това много допаднало на Дик, прибрал той котето в таванската стая и го хранел с остатъци от вечерята си, които всеки ден запазвал за него. И съвсем скоро Дик се избавил от плъховете и мишките. Котето веднага се заело с тях и той вече всяка нощ спял здрав сън.

Скоро след това господин Фицуарен натоварил със стока един кораб. Когато бил готов за отплаване, господарят, както бил обичаят му, дал възможност на всички слуги да спечелят добре, така, както и

той самият. Повикал ги в кантората си и ги попитал какво биха искали да изпратят.

Всеки имал по нещо, с което бил готов да рискува, освен бедния Дик — той нямал нито пари, нито стоки и не можел нищо да изпрати. Поради тази причина той не дошъл в стаята заедно с останалите. Но госпожица Алис се досетила каква е работата и наредила да го повикат.

— Ще заложа от негово име малко от личните ми пари — предложила тя, но баща ѝ възразил. Той казал, че това трябва да е нещо, което принадлежи на Дик.

Когато момчето чуло това, то рекло:

— Нямам нищичко друго, освен една котка, която купих преди известно време за едно пени.

— Иди, момчето ми, и си донеси котката — казал господарят му, — и нека тя бъде твоят залог.

Дик се качил горе и донесъл горката писанка, но в очите му имало сълзи, когато я предавал на капитана.

— Защото — казал той, — сега по цяла нощ ще стоя буден заради плъховете и мишките.

Всички се изсмели на странния залог на Дик, а госпожица Алис, която се съжалила над него, му дала малко пари, за да си купи друга котка.

Този и други знаци на внимание от страна на госпожица Алис направили злата готвачка ревнива към бедния Дик, и тя започнала да го използва по-жестоко от когато и да било. На всичкото отгоре тя често му се подигравала, затова че е изпратил котката си по море.

— За колко мислиш, че ще продадат котката ти? — питала тя. — За толкова пари, колкото ще ти трябват, за да си купиш пръчка, с която после да те набият.

Най-накрая бедният Дик не издържал и намислил да избяга. Събрал вещите си, които и без друго не били много, в един вързоп и много рано сутринта в деня на Все светии, тръгнал на път. Отишъл до Холоуей и там седнал да си почине на един камък, който и до днес наричат „камъкът на Уитингтън“ и се зачудил, кой път да хване.

Докато мислел какво да прави, забили камбаните на църквата Боу в Чийпсайд и докато биели, му се счуло, че пеят:

*„Недей, тъй, Уитингтън бяга,
о, кмете на Лондон, върни се веднага!“*

„Кмет на Лондон ли? — казал си той. — Ами, разбира се, готов съм да изтърпя всичко, за да стана кмет на Лондон и да се возя в хубава карета, когато порасна. Е, ще се върна и няма да мисля за плесниците и хокането на сърдитата стара готвачка, щом най-накрая ще стана кмет на Лондон.“

Тръгнал обратно той и имал късмет, че успял да се върне в къщата, преди готвачката да слезе долу.

Но сега трябва да чуете какво се случило с госпожа Писана през това време. Корабът „Еднорог“, с който тръгнала тя, отдавна пътувал в морето и котката се оказала доста полезна, защото си знаела работата с нахалните плъхове, които също живеели на борда. Пуснал корабът най-накрая котва на брега на Барбари, където единствените хора са мурите. Те никога по-рано не били виждали кораб от Англия и на цели тумби отивали да видят моряците, които тъй като били различни от тях по цвят и по чуждестранните си дрехи, били голяма чудесия за тях. Те нямали търпение да си купят от стоките, с които корабът бил натоварен. Изпратили мостри на краля и той толкова ги харесал, че

поканил капитана да посети двореца му и му оказал честта да вечеря с него. Но тъкмо били седнали върху прекрасните килими, постлани на пода, както е обичаят там, когато в галоп се появили цели плъчища плъхове и мишки, които защъкали около чиниите и се гощавали с всичко, което било наредено на трапезата. Капитанът се смаял и попитал дали тази пасмина не им се струвала твърде неприятна.

— О, така си е — отвърнали те. — Това е самата истина и кралят е готов да даде половината от богатствата си, за да се освободи от тях. Те не само развалят вечерята му, но го нападат дори в леглото нощем, та затова един страж трябва да бди край него, докато спи.

Зарадвал се капитанът. Веднага си спомнил за бедния Дик Уитингтън и неговата котка и рекъл, че на борда има едно същество, което скоро ще се справи с тази сган. Щом кралят чул това, той, разбира се, изразил нетърпение да се сдобие с това чудесно животно, колкото се може по-скоро.

— Веднага ми го донесете — извикал той, — защото тази паплач е непоносима и ако то направи каквото казвате вие, в замяна аз ще натоваря кораба ви със злато и скъпоценни камъни.

Капитанът, който разбирал от работата си, взел мерки да не подценяват стойността на котката на Дик. Казал на негово величество колко неуместно щяло да бъде да се разделят с нея, защото ако котката си отидела, плъховете можели да повредят стоките на кораба, но в знак на уважение към краля, щял да я донесе.

— О, колкото се може по-скоро — извикала кралицата, — аз също съм нетърпелива да видя това скъпоценно същество.

Отишъл капитанът, а в това време започнали да приготвят нови блюда. Взел Писана под мишница и се върнал в двореца тъкмо навреме, за да види, че килимът е покрит отново с плъхове и мишки. Когато Писана ги видяла, тя не чакала покана, а скочила от ръцете на капитана и докато се огледат, почти всички плъхове и мишки паднали мъртви в краката ѝ, а останалите се спасили с бягство по дупките си, изплашени до смърт.

Кралят останал много доволен, че толкова лесно можел да се отърве от непоносимата напаст, а кралицата пожелала животното, което им било направило тази услуга, да бъде занесено при нея. При това капитанът извикал: „Мац, мац, мац“ и котката тичешком хукнала към него. После той я занесъл на кралицата, която отначало доста се

страхувала и не искала да докосне съществото, направило истинско опустошение с ноктите си. Но когато капитанът ѝ извикал: „Мац, мац, мац“ и започнал да я гали, кралицата също се осмелила да я докосне и извикала: „Маз, маз, маз“, като имитирала капитана, защото не знаела неговия език. След това сложил котката в скута на кралицата, където тя започнала да мърка и да си играе с ръката на нейно величество и скоро заспала.

Като видял кралят какво е направила госпожа Писана и като научил, че скоро котенцата ѝ ще се размножат из цялата страна и ще изтребят плъховете, той се спазарил с капитана. Разбрали се да купи целия товар на кораба, а след това му дал за котката десет пъти повече, отколкото платил за останалия товар.

Сбогувал се капитанът с двора на Барбари и след спокойно пътуване, отново пристигнал в Лондон с богатия товар от злато и скъпоценни камъни жив и здрав.

Една ранна утрин господин Фицуарен тъкмо бил пристигнал в кантората и се настанил пред бюрото, за да преброи парите, когато на вратата се почукало.

— Кой е? — попитал той.

— Един приятел — отвърнал гласът. — Идвам с добри вести за вашия кораб „Еднорог“.

Търговецът отворил нетърпеливо вратата и пред него застанал капитанът на кораба и неговият помощник, които носели сандък със скъпоценни камъни и документите на кораба. Когато ги прегледал, господин Фицуарен вдигнал очи и благодарил на небесата, че са му изпратили такова успешно пътуване.

След това честният капитан му разказал всичко за котката и му показал богатия дар, които кралят изпратил за нея до бедния Дик. Търговецът много се зарадвал, че такова щастие е споходило Дик и повикал слугите да дойдат и да доведат Дик.

— Доведете го при мен, за да види своята слава, господин Уитингтън вече той за всички става.

Някои от слугите се поколебали и казали, че такова богатство е твърде много за момък като Дик, но господин Фицуарен се показал като добър човек, какъвто си бил и отказал да го лиши дори от едно пени.

— Пази Боже! — извикал той. — Всичко е негово и той ще си го получи до последния фардинг!

Тогава наредил да повикат Дик, който в този момент лъскал тенджери за готвачката и бил почернял от мръсотия. Опитал се да се извини и да не влиза в кантората в такъв вид, но търговецът го накарал да влезе и му подал стол да седне. Дик помислил, че вероятно се шегуват с него, затова ги помолил да не постъпват така с едно обикновено бедно момче, а да го пуснат отново да отиде долу и да се залови за работа в готварницата.

— Всъщност, господин Уитингтън — започнал търговецът, — ние сме напълно искрени с вас и аз с цялото си сърце се радвам на новината, която донесе този господин. Защото капитанът е продал котката ви на краля на Барбари и в замяна на това ви е донесъл повече богатства, отколкото притежавам аз по целия свят. Желая ви дълго да ги използвате и да им се радвате.

Господин Фицуарен след това казал на мъжете да отворят голямото съкровище, което носели със себе си и добавил:

— Сега единственото нещо, което господин Уитингтън може да направи, е да ги сложи на сигурно място.

Бедният Дик от радост не знаел какво да прави. Помолил господаря си да вземе колкото си пожелае, тъй като всичко се дължало на неговата добра воля.

— Не, не — възпротивил се господин Фицуарен, — всичко това си е твое и аз не се съмнявам, че ти добре ще го използваш.

След това Дик помолил господарката си, а после госпожица Алис да приемат част от богатството му, но те отказали и в същото време му казали колко са щастливи от големия му успех. Но той бил твърде добросърдечен, за да го запази изцяло за себе си, затова направил подарък на капитана, на помощника му, и на слугите на господин Фицуарен, дори на врага си — сърдитата готвачка.

След това господин Фицуарен посъветвал Дик да изпрати за шивач и да се облече като джентълмен и добавил още, че за него ще е чест да живее в къщата му, докато си намери нещо подходящо.

Когато измили лицето на господин Уитингтън, накъдрили косата му и го облекли в елегантни дрехи, той станал толкова красив и изискан млад мъж, колкото всички други, които посещавали семейството на господин Фицуарен. На същото мнение била и

прекрасната Алис Фицуарен, която някога била толкова добра с него и се отнасяла към него със съжаление. Сега тя решила, че той е напълно подходящ за неин ухажор, още повече, че Уитингтън винаги мислел какво може да направи, за да ѝ достави удоволствие и ѝ правел най-хубавите подаръци, които можел да си позволи.

Господин Фицуарен скоро видял накъде духа вятъра и не след дълго им предложил да се оженят, на което и двамата с готовност се съгласили. Скоро насрочили дата за сватбата, а в празничния ден в черквата присъствали кметът, градските съветници, шерифите и множество от най-богатите търговци в Лондон, които след това били поканени и на великолепно тържество.

Историята разказва, че господин Уитингтън и неговата съпруга живели в голямо великолепие и били много щастливи. Имали няколко деца, той станал шериф и три пъти кмет на Лондон и бил посветен в рицарско звание от Хенри V.

След като кралят завладял Франция, сър Ричард Уитингтън забавлявал него и кралицата на вечеря в официалната резиденция на кмета по такъв великолепен начин, че кралят казал:

— Никога един принц не е имал такъв невероятен поданик.

На което сър Ричард отвърнал:

— Никога един поданик не е имал такъв невероятен принц.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.